

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/50/2021
Identifikačné číslo spisu:	7119202513
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7119202513.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, 11300 Smederevo, Izletnička 6/1, Srbská republika, reg. číslo: 7342691, zastúpeného HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, Žitkova 7803/9, IČO: 36 856 584, proti žalovanému JUDr. Mariánovi Pállovi, Košice, Teslova 2, správcovi konkurznej podstaty úpadcu Pikaro, s.r.o. v „konkurze“, Košice - Šaca, Bočiarska 28, IČO: 36 674 079, zastúpenému KRAL PARTNERS s.r.o., Košice, Kukučínova 7, IČO: 47 244 143, o určenie popretej pohľadávky, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. decembra 2020 č. k. 4CoKR/29/2020-525, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného z a m i e t a.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 18. decembra 2019 č. k. 30Cbi/2/2019-436 výrokom I. určil, že ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, 11300 Smederevo, Izletnička 6/1, Srbská republika, reg. číslo: 7342691 je veriteľom pohľadávky prihlásenej do konkurzného konania úpadcu Pikaro, s.r.o. v „konkurze“, Košice - Šaca, Bočiarska 28, IČO: 36 674 079 z titulu nezaplatených faktúr vystavených na základe kúpnych zmlúv v celkovej sume 12 677 741,75 eur, z čoho suma 11 438 176,92 eur predstavuje istinu a suma 1 239 564,83 eur úroky z omeškania, v poradií inej pohľadávky, výrokom II. konanie v časti určenia pohľadávky z titulu nezaplatených faktúr na základe kúpnej zmluvy vo výške 5 248,32 eur zastavil, ďalej výrokom III. určil, že ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, 11300 Smederevo, Izletnička 6/1, Srbská republika, reg. číslo: 7342691 je veriteľom pohľadávky prihlásenej do konkurzného konania úpadcu Pikaro, s.r.o. v „konkurze“, Košice - Šaca, Bočiarska 28, IČO: 36 674 079 z titulu nezaplatených trov arbitrážneho konania, vedeného na Švajčiarskom arbitrážnom súde SCAI pod č. konania 600477-2017 v celkovej sume 552 904,33 eur v poradií inej pohľadávky, ďalej výrokom IV. zastavil konanie v časti o určenie

pohľadávky z titulu nezaplatených trov arbitrážneho konania vedeného na Švajčiarskom arbitrážnom súde SCAI vo výške 228 667,28 eur a napokon žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 42%, ktoré je povinný nahradiť žalovaný.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že sa žalobca žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 6. marca 2019 domáhal, aby súd určil, že ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, 11300 Smederevo, Izletnička 6/1, Srbská republika, reg. číslo: 7342691 je veriteľom pohľadávky prihlásenej do konkurzného konania úpadcu Pikaro, s.r.o. v „konkurze“, Košice - Šaca, Bočiarska 28, IČO: 36 674 079 z titulu nezaplatených faktúr, vystavených na základe kúpnych zmlúv v celkovej sume 12 682 990,07 eur, z čoho suma 11 442 892,92 eur predstavuje istinu a suma 1 240 097,15 eur úroky z omeškania v poradí inej pohľadávky a ďalej, aby určil, že ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, 11300 Smederevo, Izletnička 6/1, Srbská republika, reg. číslo: 7342691 je veriteľom pohľadávky prihlásenej do konkurzného konania úpadcu Pikaro, s.r.o. v „konkurze“, Košice - Šaca, Bočiarska 28, IČO: 36 674 079 z titulu nezaplatených trov arbitrážneho konania vedeného na Švajčiarskom arbitrážnom súde SCAI (Swiss Chambers's arbitration institution) pod č. k. 600477-2017, v celkovej sume 781 571,61 eur v poradí inej pohľadávky.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej uviedol, že súd uznesením z 26. októbra 2018 č. k. 30K/14/2018-48 publikovanom v Obchodnom vestníku č. 213/2018 z 6. novembra 2018 začal voči žalobcovi - dlžníkovi konkurzné konanie. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 7. novembra 2018 a uznesením z 9. novembra 2018, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 221/2018 16. novembra 2018 okresný súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu a za správcu ustanovil JUDr. Mariána Pálla, Košice, Teslova 2.

4. Písomným podaním doručeným konkurznému súdu 2. januára 2018 správca predložil zoznam pohľadávok, na ktoré sa neprihliada. Správca vo svojom stanovisku uviedol, že prihláška veriteľa ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, 11300 Smederevo, Izletnička 6/1, Srbská republika, označená poradovým číslom 1 v celkovej výške 12 682 990,07 eur a prihláška totožného veriteľa označená poradovým číslom 2 v celkovej výške 781 571,61 eur neobsahujú IČO alebo iný identifikačný údaj veriteľa stanovený v § 29 ods. 1 písm. a) ZoKR. Uznesením z 16. novembra 2019 č. k. 30K/14/2018-128 rozhodol, že na podania doručené správcovi dňa 31. decembra 2018 sa prihliada ako na prihlášku. Predmetné uznesenie bolo publikované v Obchodnom vestníku č. 17/2019 z 24. januára 2019.

5. Žalovaný správca dňa 29. januára 2019 poprel pohľadávku č. 1 veriteľa - žalobcu v celom rozsahu z dôvodu, že pohľadávka bola uhradená resp. započítaná a tiež pre nepreskúmateľnosť výpočtu úroku z omeškania a poprel aj pohľadávku č. 2 veriteľa v celom rozsahu ako pohľadávku neopodstatnenú, nezákonnú a nepreukázanú.

6. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na žalobcom 11. novembra 2019 predložený Koncový rozsudok rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní č. 600477-2017 Švajčiarskej obchodnej komory z 4. júla 2019, ktorý rozhodol tak, že arbitrážny tribunál prikázal žalovanému (úpadcovi) zaplatiť žalobcovi sumu 11 438 176,92 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% z nasledovných súm a od nasledovných dátumov až do úplného zaplatenia, ďalej žalovanému prikázal zaplatiť žalobcovi sumu 206 234,90 CHF ako náklady arbitrážneho konania a registračný poplatok, ďalej prikázal žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 350 387,79 eur, 14 825 CHF a 5 070 GBP ako súdne trovy a ostatné náklady spojené s arbitrážou a napokon ďalšie žiadosti a nároky zamietol. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na ustanovenia §§ 28 ods. 1 a 2, 29 ods. 1, 4 a 6, 32 ods. 1, 2, 3, 5, 6, 9, 100 ods. 1 a 2 písm. a), a 173 ZoKR, ďalej článok III. vyhl. č. 74/1959 Zb. ministra zahraničných vecí o Dohovore o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí, § 46 ods. 1 a 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a § 49 zák.č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom.

7. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že podľa § 19 ods. 1 Zákona o konkurze Srbskej republiky (úradný vestník Srbskej republiky č. 104/2009, 99/2011-iný zákon, 71/2012-rozhodnutie CC83/2014,

113/2017, 44/2018 a 95/2018) správca konkurznej podstaty vykonáva správu majetku a zastupuje dlžníka (úpadcu) ak tento zákon neustanovuje inak a podľa § 27 ods. 1 bod 17 Zákona o konkurze Srbskej republiky sa uvádza, že správca konkurznej podstaty je najmä povinný zastupovať úpadcu alebo majetok podliehajúci konkurzu v súdnych, správnych a iných konaniach. Napokon poukázal na ustanovenie § 358 ObZ. Vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že pohľadávky u žalobcu uplatnené prihláškou č. 1 a č. 2 v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu Pikaro, s.r.o., Bočianska 28, Košice - Šaca, IČO: 36 674 079 pod poradovým číslom 9 vo výške 12 677 741,75 eur a č. 10 vo výške 552 904,33 eur sú nesporné, čo do dôvodu a výšky v poradí inej pohľadávky. Mal za to, že žalobca v žalobe predloženými dôkazmi preukázal dôvodnosť svojej pohľadávky (č. 1), ktorá vznikla z dôvodu neuhradenia faktúr úpadcom voči žalobcovi. Žalovaný existenciu a dôvodnosť týchto faktúr ani nepopiera, nakoľko žalobca v konaní poukazoval na jeho jednostranné započítanie existujúcich pohľadávok žalobcu voči žalovanému. Za spornú označil iba otázku, či dlžná suma zanikla v dôsledku jednostranného zápočtu. Samotnú výšku istiny prihlásenej pohľadávky žalobcom v sume 11 438 176,92 eur mal za podloženú jednostranným započítaním vzájomných pohľadávok žalobcu a úpadcu a poukázal aj na žalobcom doložený Koncový rozsudok rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní č. 600477-2017 Švajčiarskej obchodnej komory z 4. júla 2019, ktorý taktiež rozhodoval o samotnej výške pohľadávky žalobcu voči žalovanému a samotný arbitrážny súd rozhodol tak, že nepriznal a zamietol žalovanému jeho žiadosti a nároky. Súd mal za to, že úpadca započítal pohľadávku žalobcu voči vlastnej fiktívnej pohľadávke z titulu náhrady škody. Konštatoval, že vznik škody ako ani porušenie povinnosti zo záväzkového vzťahu žalobcom k dnešnému dňu ani úpadca, ani žalovaný v konaní nepreukázal žiadnym spôsobom. Uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca listom zo dňa 27. septembra 2019 poprel pohľadávku úpadcu z titulu náhrady škody za nedodaný tovar z dôvodu, že uvedená pohľadávka bola nepodložená a uvedené skutočnosti taktiež vyplynuli aj zo samotného odôvodnenia Koncového rozsudku rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní č. 600477-2017 Švajčiarskej obchodnej komory, vydaného 4. júla 2019.

8. K prihláške pohľadávky č. 2 súd uviedol, že sa žalobca v arbitrážnom konaní domáhal zaplatenia dlžnej sumy voči úpadcovi, nakoľko úpadca dlžnú sumu v lehote určenej žalobcom nezaplatil. Nakoľko bolo arbitrážne konanie iniciované z dôvodov na strane úpadcu, žalobcovi vznikol nárok na úhradu vynaložených trov v arbitrážnom konaní, čo mu aj bolo priznané vo výške 552 904,33 eur, ktoré preukázateľne vynaložil počas arbitrážneho konania ako vyplýva z Koncového rozsudku rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní č. 600477-2017 Švajčiarskej obchodnej komory z 4. júla 2019.

9. V súvislosti s námietkou žalovaného o nedostatku aktívnej legítimácie žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že 8. februára 2019 bol Okresným súdom v Srbsku vyhlásený konkurz na majetok žalobcu a za správcu bol ustanovený Željko Mijuškovič. Dňa 26. februára 2019 správca konkurznej podstaty žalobcu udelil nové plnomocenstvo na právne zastupovanie vo veci o určenie popretej pohľadávky spoločnosti HAVEL & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, čím si splnil procesnú podmienku povinného zastúpenia ustanovenú v § 90 ods. 1 CSP. Vyslovil názor, že podľa srbského zákona o konkurze účastníkom konania môže byť len spoločnosť v konkurze - žalobca a nie je správca podstaty, ktorý zastupuje úpadcu a vykonáva právne úkony v jeho mene, to znamená, že spoločnosť v konkurze koná vo svojom mene, pričom je uvedený dodatok „v konkurze“. Vzhľadom na uvedené považoval označenie žalobcu v predmetnom konaní za správne a žalobu za aktívne legítimovaného na podanie tohto návrhu.

10. Súd prvej inštancie konanie z dôvodu čiastočného späťvzatia a za súhlasu žalovaného zastavil a to pri prihláške č. 1 z titulu nezaplatených faktúr na základe kúpnej zmluvy vo výške 5 248,32 eur a prihláške č. 2 z titulu nezaplatených trov arbitrážneho konania vo výške 228 667,28 eur.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom prihliadol na čiastočný úspech žalobcu v rozsahu 71% (úspech žalobcu vo výške 71% - 29% predstavujúci jeho neúspech) a preto mu priznal náhradu účelne vynaložených trov v rozsahu 42% s tým, že o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, pričom toto samostatné uznesenie vydá súdny úradník.

12. Žalobca podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie a to proti výroku V. rozsudku, teda proti výroku o nároku na náhradu trov konania a žalovaný proti I., III. a V. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, teda proti výrokom, ktorým súd žalobe vyhovel a proti výroku o nároku na náhradu trov konania.

13. O odvolaní obidvoch účastníkov rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 15. decembra 2020 č. k. 4CoKR/29/2020-525 tak, že potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I z 18. decembra 2019 č. k. 30Cbi/2/2019-436 v napadnutých výrokoch I. a III., rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V. zmenil tak, že žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 96,60% a napokon priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu a žalovaného bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu voči výroku V. rozsudku súdu prvej inštancie je dôvodné a odvolanie žalovaného voči výroku I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie nie je dôvodné.

15. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku odvolací súd vyhodnotil, že súd prvej inštancie presvedčivo a logicky odpovedal na každý argument vznesený v spore a toto odôvodnenie spĺňa kritéria vyžadované vyššími súdnymi autoritami pre zrozumiteľnosť a presvedčivosť súdneho rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a súd prvej inštancie jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vedie aj to, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne, súčasne ho označil aj za spravodlivé a presvedčivé. Právne závery označil za súladné s vykonanými skutkovými zisteniami a konštatoval, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

16. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, z dôvodu ktorého si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, k odvolaniu žalovaného a k podstatným tvrdeniam strán sporu v tomto odvolacom konaní, odvolací súd doplnil, že kto je stranou konania vymedzuje právo procesné. Od podmienok, za ktorých sa niekto stáva stranou konania je potrebné rozlišovať tzv. vecnú legitímáciu, ktorou sa rozumie stav vyplývajúci výlučne z hmotného práva, podľa ktorého strana je subjektom práva (povinností), ktoré je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie aktívnej znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia jej nositeľom nie je, resp. nepreukáže súdu v konaní, že je nositeľom hmotného oprávnenia, ktoré je predmetom konkrétného súdneho sporu. Nedostatok vecnej pasívnej legitímácie znamená, že niekto, o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnej povinnosti jej nositeľom nie je, resp. žalobca nepreukáže súdu v konaní, že nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá je predmetom súdneho sporu je označený žalovaný.

18. K námietke žalovaného, že žalobcovi označenému v žalobe ako ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, nesvedčí aktívna legitímácia v spore z dôvodu, že na žalobcu po podaní žaloby bol vyhlásený konkurz v Srbskej republike, v dôsledku čoho namiesto úpadcu mal ako žalobca v konaní vystupovať správca konkurznej podstaty úpadcu, odvolací súd udáva, že platí všeobecná zásada, že konkurzné konanie sa riadi právom štátu, na území ktorého sa toto konkurzné konanie začalo (lex fori concursus). Účinky slovenského ZKR sa vzťahujú iba na konkurzné konanie úpadcov, ktoré bolo vyhlásené slovenskými konkurznými súdmi. V prípade úpadcov, na ktorých bol vyhlásený konkurz v inom štáte (zahraničné konkurzné konanie), platia príslušné právne predpisy tohto (tretieho) štátu, v posudzovanom

případe Srbskej republiky.

19. Poukázal na § 32 ods. 9 ZKR, podľa ktorého aktívna legitimácia na podanie žaloby o určenie popretej pohľadávky svedčí veriteľovi popretej pohľadávky a pasívna legitimácia tomu, kto pohľadávku poprel, v posudzovanom spore správcovi konkurznej podstaty úpadcu.

20. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobu o určenie popretej pohľadávky podal zahraničný úpadca (ako veriteľ) a nie správca konkurznej podstaty zahraničného úpadcu. Konštatoval, že ustanovenie § 44 ods. 1 ZKR však v posudzovanom spore nie sú aplikovateľné, keďže v prípade žalobcu ako zahraničného úpadcu ide o konkurz vyhlásený v Srbskej republike, teda oprávnenie konať za úpadcu vo vzťahu k jeho majetku, ktorý patrí do podstaty, sa posudzuje v súdnom konaní vedenom na Slovensku s prihladením na § 49 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, podľa srbského práva, ktoré v § 19 ods. 1 a § 27 ods. 1 bod 17 Zákona o konkurze Srbskej republiky uvádza, že správca konkurznej podstaty iba zastupuje úpadcu v súdnych konaniach, teda nevystupuje ako účastník konania samostatne.

21. Vyslovil názor, že tvrdenia žalovaného, že žalobu v konaní bol oprávnený podať iba zahraničný správca neobstoja ani s poukazom na § 40 ods. 1 ZKR, ktorý definuje správcu konkurznej podstaty ako osobu zapísanú do zoznamu správcov podľa § 20 zákona 8/2005 Z. z. o správcovoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zahraničný úpadca ako žalobca bol aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

22. V odôvodnení rozsudku odvolací súd ďalej uviedol, že započítaním úpadca Pikaro s.r.o. prejavil vôľu plniť záväzok žalobcovi, čo možno považovať za uznanie dlhu, keďže z jeho prejavu je zrejmé, že veriteľovi poskytuje plnenie. Aj keď je započítanie zaradené medzi spôsoby zániku záväzku inak, než splnením, z hľadiska veriteľa je tento spôsob zániku porovnateľný so splnením, pretože veriteľov nárok sa uspokojí. Započítanie teda splnenie nahrádza, je vlastne zaplatením pohľadávky vzájomným zúčtovaním - odpočtom. Úloha súdu sa tým mení, keďže spornou už nie je pohľadávka žalobcu, ale pohľadávka, s ktorou sa započítava. V prípade, ak by súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že započítavaná pohľadávka úpadcu Pikaro s.r.o. nie je dôvodná, tak účinky uplatnenia započítania by nenastali.

23. Odvolací súd bol toho názoru, že žalovaný síce zotrval v konaní na dôvodnosti popretia prihlásených pohľadávok žalobcu z dôvodu ich zániku na základe započítania úpadcu Pikaro s.r.o., na preukázanie svojich tvrdení však nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Neuniesol tak dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení.

24. Ďalej uviedol, že konkurzné konanie a aj jeho účinky sa síce riadia právom štátu, na území ktorého sa toto konkurzné konanie začalo (lex fori concursus), ak však konanie, ktorého predmetom je majetok podliehajúci konkurznému konaniu, prebieha v inom štáte, ako je štát v ktorom sa začalo konkurzné konanie, účinky konkurzného konania na prebiehajúce konanie sa nebudú spravovať podľa lex fori concursus, ale budú sa riadiť právnym poriadkom štátu, v ktorom prebieha konanie (lex fori processus, resp. lex arbitri). Právo štátu, v ktorom prebieha konanie, upravuje, či sa dané konanie preruší, zastaví alebo sa v ňom pokračuje. Z uvedeného dôvodu neobstoja ani námietka žalovaného, že rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol rozhodcovský rozsudok a ktoré prebiehalo v zahraničí malo byť podľa § 47 ods. 1 ZKR prerušené, keďže z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že švajčiarske zákonodarstvo dovoľuje pokračovať v rozhodcovskom konaní napriek skutočnosti, že voči úpadcovi Pikaro s.r.o. prebieha konkurzné konanie. Keďže sa rozhodcovské konanie spravovalo švajčiarskymi procesnými predpismi, odvolací súd mal za bez právneho významu aj ďalšie námietky žalovaného, týkajúce sa označenia strán sporu v tomto rozhodcovskom konaní. Súčasne zdôraznil, že z rozhodcovského rozsudku pritom vyplýva, že rozhodcovský súd konal a zohľadnil v rozhodcovskom rozsudku existenciu úpadku strán rozhodcovského konania ako aj postavenie a funkciu príslušných správcov konkurzných podstat.

25. Výslovil názor, že v kontexte vymedzenia cudzieho rozhodcovského rozsudku je potrebné reflektovať aj § 34 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého sa rozhodcovský rozsudok posudzuje ako tuzemský bez ohľadu na to, kde bol podpísaný, odkiaľ bol odoslaný alebo kde bol účastníkom rozhodcovského konania doručený. Cudzí rozhodcovský rozsudok je uznaný tým, že súd, ktorý je príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu, naň prihliadne, ako keby išlo o tuzemský rozhodcovský rozsudok. Následne sa cudzí rozhodcovský rozsudok vykoná ako tuzemský rozhodcovský rozsudok, teda s účinkami ako rozsudok všeobecného súdu vydaný podľa Civilného sporového poriadku.

26. Poukázal na to, že Zákon o rozhodcovskom konaní v záujme ochrany účastníkov rozhodcovského konania upravuje dôvody, pre ktoré môže súd odoprieť uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku, ale zdôraznil, že súd môže takto urobiť len na podnet zo strany účastníka konania, proti ktorému sa cudzí rozhodcovský rozsudok uplatňuje a výlučne z dôvodov uvedených v § 50 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní.

27. Upriamil pozornosť na to, že v tomto spore sa pri posudzovaní dôvodnosti žaloby o určení popretej pohľadávky riešia zhodné otázky, ktoré už boli prerokované v konaní, v ktorom došlo k vydaniu cudzieho rozhodcovského rozsudku. Z uvedeného dôvodu nič nebránilo súdu prvej inštancie, pri posudzovaní dôvodnosti žaloby, prihliadať aj na vydané rozhodcovské rozhodnutie a závery v ňom uvedené, ktoré boli premietnuté do výroku rozhodcovského rozsudku, ktorým bola úpadcovi uložená povinnosť na tam uvedené peňažné plnenie v prospech žalobcu. Vydaniu tohto rozhodcovského rozsudku predchádzalo konanie, kde bolo žalovanému umožnené realizovať jeho procesné práva a rozhodcovský súd rozhodoval na náklade vykonaného dokazovania, ktoré bolo podkladom rozhodcovského rozsudku, v dôsledku čoho možno dospieť k záveru, že súd prvej inštancie nepochybil, keď pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj tento dôkaz, ktorý vyhodnotil v neprospech žalovaného, resp. priznal mu určité účinky prejudiciality podľa § 194 ods. 2 CSP. Poukázal na § 49 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého sa uznanie cudzieho rozhodcovského rozsudku sa nevyslovuje osobitným rozhodnutím.

28. Odvolací súd ďalej uviedol, že ak strana splní predpoklady pre aplikáciu vysvetľovacej povinnosti a ak druhá strana túto povinnosť nesplní, teda nepredloží substancované vysvetlenie a v dôsledku toho aj relevantný protidôkaz, hoci tak urobiť mohla, bude súd spravidla musieť hodnotiť existujúce dôkazy v jej neprospech.

29. V súvislosti s námietkou žalovaného, že výška pohľadávky žalovaného bola vyčíslená nesprávne z dôvodu, že žalobca pri svojom zápočte nesprávne určil výmenný kurz, ktorým prepočítaval vzájomné pohľadávky, odvolací súd konštatoval, že žalovaný tieto svoje skutkové tvrdenia však odôvodnil iba všeobecne, neuviedol ani sumu, ktorá by mala predstavovať kurzový rozdiel a nadhodnotenie pohľadávky žalobcu. Na preukázanie svojich tvrdení zároveň neoznačil žiadne dôkazy. Neuniesol teda dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Z obsahu rozhodcovského rozsudku pritom vyplýva, že žalobca použil pri svojom započítaní správny konverzný kurz, rozhodný v čase keď sa splatnou stala neskoršia pohľadávka a preto žalobcovi vznikol aj nárok na požadované úroky z omeškania.

30. V súvislosti s ďalšou námietkou žalovaného o nevykonaní navrhnutých dôkazov a to výsluchu svedkov poukázal na ustanovenie § 185 CSP a ďalej argumentoval, že podľa ustálenej judikatúry platí, že postup súdu, ktorým nebol vykonaný dôkaz navrhnutý stranou sporu, nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Strany sporu sú totiž povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav vecí, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov, ale aj z tých, ktoré navrhnuté neboli, budú vykonané, rozhoduje však súd. Právo strany sporu navrhnúť dôkazy, resp. právo vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalovaného nie je postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí

výlučne súdu a nie stranám sporu. Z uvedeného potom vyplýva, že pokiaľ súd prvej inštancie nevykonával dôkaz navrhnutý žalovaným, nebol týmto postupom žalovaný vylúčený z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré mu patrí.

31. Zdôraznil, že súd prvej inštancie nevykonanie navrhovaného dokazovania a to výsluchu zamestnanca úpadcu Ing. Y. L. až na pojednávaní dňa 18. decembra 2019 „pre započítanie zo strany žalovaného“ riadne a logicky odôvodnil tým, že výsledky dokazovania postačujú na konečné rozhodnutie vo veci samej. S týmito závermi sa odvolací súd plne stotožnil a to aj vzhľadom k názoru, že výsluch označeného svedka bol neúčelný, keďže započítací prejav úpadcu Pikaro s.r.o. bol vtelený a zachytený v písomnom právnom úkone zo dňa 27. septembra 2018. Žalovaný pritom nenavrhol výsluch svedka na preukázanie dôvodnosti tvrdenej vzájomnej pohľadávky voči žalobcovi, titulom náhrady škody, teda na preukázanie porušenia povinnosti žalobcu, vzniku škody a príčinnej súvislosti.

32. Poukázal na obsah zápisnice z pojednávania zo dňa 23. októbra 2019, z ktorej vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením obsahu jednotlivých podaní strán sporu a ich príloh, ktorých odpisy boli zároveň protistranám doručované, teda v súlade s § 204 CSP. Námietku žalovaného, že súd prvej inštancie nevykonával písomné dôkazy navrhnuté žalovaným, preto považoval za nedôvodnú.

33. V súvislosti s ďalšou námietkou žalovaného, že mu nebol v konaní pred súdom prvej inštancie doručený preklad rozhodcovského rozsudku do slovenského jazyka, poukázal na obsah spisu, z ktorého vyplýva, že žalobca dňa 22. augusta 2019 doložil do spisu rozhodcovský rozsudok zo dňa 8. júla 2019 v anglickom jazyku a jeho slovenský preklad dňa 11. novembra 2019. Žalobca zároveň uviedol, že v totožný deň zaslal preklad rozhodcovského rozsudku priamo žalovanému. Súd prvej inštancie doručoval preklad rozhodcovského rozsudku právnomu zástupcovi žalovaného dňa 17. decembra 2019 /č.l. 425/. Právny zástupca žalovaného, prítomný na pojednávaní dňa 18. decembra 2019, nespomína akúkoľvek vadu, resp. absenciu, prípadne oneskorené doručenie tohto prekladu rozhodcovského rozsudku a odročiť pojednávanie z tohto dôvodu ani nežiadal. Z uvedeného dôvodu vyslovil záver, že nedošlo k porušeniu procesných práv žalovaného zakladajúcemu odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Zdôraznil, že z rozhodcovského rozsudku pritom vyplýva, že úpadca Pikaro s.r.o. bol stranou rozhodcovského konania, resp. po vyhlásení konkurzu na úpadcu rozhodcovský súd následne konal so žalovaným.

34. Žalovaný navrhol prerušiť incidenčné konanie do právoplatného skončenia konania o odopretí uznania a výkonu cudzieho rozhodcovského rozsudku. Odvolací súd považoval postup súdu prvej inštancie za správny, keď konanie neprerušil, vzhľadom k tomu, že konanie o odopretie uznania a výkonu cudzieho rozhodcovského rozsudku nerieši otázku, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v incidenčnom konaní, keďže podľa § 50 Zákona o rozhodcovskom konaní sa v konaní o odopretí uznania a výkonu cudzieho rozhodcovského rozsudku preskúmava existencia väd rozhodcovského konania, nie vecná správnosť rozhodcovského rozsudku. Existenciu taxatívne stanovených väd rozhodcovského konania podľa § 50 Zákona o rozhodcovskom konaní žalovaný ani netvrdil. Konštatoval, že povinnosť súdu prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP je nevyhnutné vykladať v intenciách § 193 CSP. Odvolací súd vyslovil názor, že prípadné podanie návrhu na odopretie uznania a výkonu cudzieho rozhodcovského rozsudku, v posudzovanom prípade nevyvoláva konanie podľa § 193 CSP. a následne dôvod na obligatórne prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP. Napokon žalovaný a to ani v odvolacom konaní nepreukázal, že takýto návrh bol vôbec podaný. Konštatoval, že je síce pravda, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí o návrhu žalovaného na prerušenie konania nerozhodol. Nejde však o také procesné pochybenie, ktoré by zakladalo dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia, keďže je zrejmé, že takémuto návrhu nemienil vyhovieť a to z dôvodu, že vo veci samej meritórne rozhodol. Dôvodil aj tým, že ak by aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí rozhodol o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti takejto výrokovej vete by odvolanie prípustné nebolo (§ 357 CSP a contrario). Pokiaľ súd prvej inštancie nerozhodol o (nedôvodne podanom) návrhu žalovaného na prerušenie konania pred rozhodnutím vo veci samej, teda meritórne rozhodol bez vyčkania právoplatného vyriešenia otázky prerušenia konania, nejde o vadu konania, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia a takýmto postupom nebola ani žalovanému znemožnená realizácia jeho procesného práva podať proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu

na prerušenie konania riadny opravný prostriedok.

35. V súvislosti s ďalšou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku neúplne označil žalovaného, keď v súlade so zápisom v obchodnom registri má úpadca byť správne označený ako Pikaro, s.r.o. v „konkurze“, nie Pikaro, s.r.o., odvolací súd uviedol, že žalovaný nie je úpadca, ale správca konkurznej podstaty úpadcu, ktorý je v záhlaví rozsudku dostatočne identifikovaný. Púhe neuvedenie dodatku pri označení úpadcu „v konkurze“, ktorý je taktiež dostatočne identifikovaný obchodným menom, adresou sídla a IČO-m, samo o sebe nespôsobuje vadu rozsudku v podobe jeho neurčitosti, resp. nevykonateľnosti.

36. K ďalšej námietke žalovaného, že v prihláške č. 2 nebola pohľadávka označená ako podmienená a ani nebola takto uplatnená ako pohľadávka, ktorej podmienkou vzniku je výsledok rozhodcovského konania, odvolací súd konštatoval, že tento dôvod uviedol žalovaný až v odvolacom konaní, pričom jediným oprávneným subjektom na preskúmanie pohľadávok prihlásených v konkurze je ustanovený správca konkurznej podstaty. Pri preskúmaní prihlásených pohľadávok je správca povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a v prípade, ak je pohľadávka sporná, vzniká správcovi povinnosť ju v spornom rozsahu poprieť. Zároveň ZKR ukladá správcovi povinnosť dôvod popretia pohľadávky odôvodniť. Predmetom incidenčného konania, iniciovaného veriteľom popretej pohľadávky, je potom preskúmanie opodstatnenosti, resp. neopodstatnenosti popieracieho prejavu správcu a posúdenie, či správcom uvedený dôvod popretia je daný alebo či uvedený dôvod neexistuje. Z tohto dôvodu je možné považovať za postup správcu s odbornou starostlivosťou iba taký postup, kedy v popieracom prejave uvedie všetky právne relevantné dôvody, pre ktoré spochybňuje dôvodnosť, opodstatnenosť alebo samotnú existenciu prihlásenej pohľadávky.

37. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný ako dôvod popretia pohľadávky č. 10 (uplatnenej prihláškou č. 2) uviedol: „pohľadávka popretá čo do dôvodu a výšky a preto popreté aj poradie, nie je uvedené žiadne poradie“. Konkurzný súd tak nie je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku z iných, správcom v incidenčnom konaní uvádzaných dôvodov, než bolo uvedené v popieracom prejave. Uplynutím lehoty (zákonnej alebo súdom predĺženej) na popretie prihlásených pohľadávok sa právo správcu uvádzať nové dôvody popretia pohľadávky prekluduje a prihlásená pohľadávka sa považuje v následne spornom rozsahu za zistenú. Z uvedeného dôvodu ani odvolací súd nebol oprávnený prihliadať na tento nový dôvod popretia prihlásenej pohľadávky, ktorý žalovaný uvádzal až po uplynutí prekluzívnej lehoty. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol aj o prihlásenej pohľadávke žalobcu titulom trov arbitrážneho konania, keď vychádzal z arbitrážneho rozsudku, v ktorom boli tieto trovy konania priznané úspešnému žalobcovi.

38. Zdôraznil, poukazujúc aj na judikatúru ústavného súdu, že iba skutočnosť, že strana sporu sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (napr. sp. zn. I. ÚS 188/06). K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd odkázal aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 3. decembra 2015 pod R 2/2016. Výslovil názor, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, keď napr. rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“.

39. Poukázal na konštantnú judikatúru tak národných, ako aj nadnárodných súdov, podľa ktorej súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre spor podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Zdôraznil, že odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

40. So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol správne, ak dospel k záveru o nespornosti prihlásených pohľadávok žalobcu do konkurzného konania úpadcu, tak ako to vyplýva z výroku I. a III. napadnutého rozsudku, keď žalobca uplatnený nárok, titulom nezaplatenej kúpnej ceny, úrokov z omeškania a trov arbitrážneho konania preukázal v konaní dostatočným spôsobom a naopak, tvrdenia žalovaného ostali v rovine dôkazmi nepodložených tvrdení a z uvedených dôvodov žalobe žalobcu v rozsahu jej spät'vzatia vyhovel.

41. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a III. ako vecne správny.

42. Odvolanie žalobcu posúdil ako dôvodné proti výroku V. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 42%.

43. Uviedol, že predmetom konania bolo určenie popretej pohľadávky žalobcu v celkovej výške 13.464.561,68 eur. V priebehu konania vzal žalobca žalobu čiastočne späť, a to v celkovej výške 233.915,60 eur. V tejto časti teda žalobca procesne zaviniel zastavenie konania a z pohľadu § 255 ods. 2 CSP to znamená, že žalobca nemal v tomto rozsahu vo veci úspech. Platí, že kto zaviniel čiastočné zastavenie konania, mal ohľadom tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo 19/2010). Súd prvej inštancie žalobe o určenie popretej pohľadávky žalobcu v celkovej výške 13.230.646,08 eur vyhovel. Úspech žalobcu bol teda 98,3% a úspech žalovaného bol 1,7% Pomer úspechu žalobcu podľa § 255 ods. 2 CSP teda predstavuje 96,60% (98,3% - 1,7%). Výslovil názor, že súd prvej inštancie nesprávne určil pomer úspechu a neúspechu strán sporu, preto neboli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého výroku V. rozsudku, preto odvolací súd podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania v rozsahu 96,60%.

44. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, ktoré je povinný nahradiť neúspešný žalovaný. O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

45. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) prípustnosť ktorého dovodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP a žiadal, aby NS SR (ďalej aj „dovolací súd“) rozsudky obidvoch súdov zmenil a žalobu zamietol. V dovolaní uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola doposiaľ riešená a to, či po vyhlásení konkurzu na úpadcu ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú (srbský subjekt) je na podanie incidenčnej žaloby na strane žalobcu (ako žalobca) v slovenskom konkurznom konaní, t. j. pred slovenskými súdmi aktívny legitimovaný samotný úpadca ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú alebo je aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby výlučne jeho ustanovený správca konkurznej podstaty, pretože na úpadcu bol v Srbsku vyhlásený konkurz ešte pred podaním samotnej incidenčnej žaloby na Slovensku. Dovolateľ je toho názoru, že na strane žalobcu je na podanie takejto žaloby oprávnený jedine správca konkurznej podstaty a výlučne on je aktívne legitimovaný v konaní a nie samotný úpadca a preto podľa neho obidva súdy posúdili otázku aktívnej legitimácie žalobcu nesprávne. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie bez náležitého odôvodnenia aktívnu legitimáciu žalobcu posúdil tak, že podľa srbského zákona o konkurze účastníkom konania môže byť len spoločnosť v konkurze - úpadca a nie správca podstaty úpadcu a odvolací súd svoje právne posúdenie nijako bližšie neodôvodnil, len si jednoducho osvojil tvrdenie žalobcu. Dovolateľ označil uvedený názor za nesprávny, správca má podľa neho samostatné postavenie voči úpadcovi, ako aj voči konkurzným veriteľom, v spore, v ktorom správca konkurznej podstaty vymáha pohľadávku úpadcu, musí byť ako žalobca

uvedený priamo správca, nakoľko dispozičné oprávnenia prešli na neho. Poukazujúc na § 44 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. žalovaný konštatoval, že obidva zákony, tak srbský ako slovenský upravujú rovnaké účinky ohľadom oprávnenia nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a prechodom oprávnenia konať za úpadcu vo veciach tohto majetku a to v mene a na účet úpadcu. Vyslovil názor, že ustanovenia srbského zákona treba vykladať tak, že dispozičné oprávnenia k majetku konkurznej podstaty prešli na správcu konkurznej podstaty a on musí byť aj v žalobe priamo označený. Dovolateľ súčasne navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia pretože určenie popretej pohľadávky v konkurze má vážne následky, predovšetkým priznanie hlasovacích práv, ktoré môže v konkurzne spôsobiť aj nenávratné finančné škody a ťažko napravitelné resp. nenapravitelné rozhodnutia.

46. K dovolaniu žalovaného zaslal žalobca písomné vyjadrenie považujúc rozsudok odvolacieho súdu za správny a námietky žalovaného, uvedené v dovolaní, za nedôvodné. Uviedol, že účinky slovenského Zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa vzťahujú iba na konkurzy vyhlásené slovenskými súdmi podľa slovenského práva a naopak, účinky konkurzu v treťom štáte sa riadia podľa predpisov tohto štátu, v posudzovanom prípade Srbskej republiky. Zdôraznil, že procesné postavenie takejto strany upravujú v zásade predpisy medzinárodného práva procesného, najmä Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (§ 49 zák. č. 97/63 Zb.), skutočnosť ktorú plne reflektuje aj § 74 CSP. Poukázal na to, že žalobca v konaní predložil úradný preklad Zákona o konkurze Srbskej republiky spolu s vysvetlením jeho účinkov advokátom H., žalovaný v konaní a to vrátane dovolania nepredložil jediný dôkaz, ani nepoukázal na iné znenie prípadného iného (srbského) zákona alebo judikatúru, ktoré by vyššie uvedené skutočnosti akýmkoľvek spôsobom spochybňovali. Poukázal aj na rozhodnutie sp. zn. IV. ÚS 631/2018, hoci sa týka nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní a v ňom upravených všeobecne platných účinkov začatého konania, ktoré treba aplikovať aj na subjekty mimo Európskej únie. Súčasne vyslovil názor, že v danom prípade neexistujú dôvody osobitného zreteľa pre odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Ak by aj po priznaní hlasovacích práv aj prišlo k výmene správcu a aj nový správca je pri svojej činnosti povinný postupovať v zmysle platných právnych predpisov.

47. Na vyjadrenie žalobcu k dovolaniu reagoval žalovaný ďalším podaním, v ktorom uviedol, že nikdy netvrdil, že insolvenčné konania sa neriadia právom členského štátu, na území ktorého sa insolvenčné konanie začalo a nikdy netvrdil, že konkurz vedený na Slovensku sa musí riadiť vo všetkých ustanoveniach výlučne slovenským právom a to aj v otázke procesnej spôsobilosti zahraničného veriteľa a nikdy netvrdil, že konkurzný správca žalobcu Željko Mijuškovič nie je podľa slovenského práva správcom. Žalovaný len zastáva názor, že samotná spoločnosť, na ktorú bol vyhlásený konkurz a to aj v Srbsku, nemá aktívnu legitimáciu na podanie incidenčnej žaloby a na konanie. Uzavrel, že žalobu o týchto nárokoch podanú úpadcom po vyhlásení konkurzu, treba zamietnuť, lebo dispozičné oprávnenia prešli na správcu konkurznej podstaty.

48. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

49. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

50. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

51. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 <. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

52. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

53. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

54. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

55. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Podľa tvrdenia dovolateľa, nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená otázka, či je na podanie incidenčnej žaloby ako žalobca (zahraničný konkurzný veriteľ) v slovenskom konkurznom konaní aktívne legitimovaný úpadca alebo výlučne jemu ustanovený správca konkurznej podstaty.

56. Úlohou dovolacieho súdu bolo preto potrebné posúdiť, či ide o otázku, ktorú dovolací súd doposiaľ ešte neriešil. Dovolací súd v tomto smere uvádza, že „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (viď uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/29/2017 z 24. januára 2018, publikované pod č. 71 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nie sú známe žiadne rozhodnutia alebo stanoviská NS SR ako súdu dovolacieho, ktoré by dovolateľom vymedzenú právnu otázku v minulosti vyriešili. Dovolací súd preto konštatuje, že ohľadom žalovaným namietanej právnej otázky, majúcej kľúčový význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo k vytvoreniu a ustáleniu jeho rozhodovacej praxe. Ani žalobca nenamietal, že by právna otázka, konkretizovaná žalovaným, bola už v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Poukázal síce na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 631/2018, ktoré, tak ako aj sám uvádza však rieši problematiku súvisiacu s nariadením Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a v situácii, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného je v danom prípade procesne prípustné.

57. Následne preto dovolací súd skúmal, či je podané dovolanie dôvodné, t. j. či je ním skutočne napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, ku ktorej dochádza vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý)

právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Žalovaný podal dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená a to, či po vyhlásení konkurzu na úpadcu spoločnosť ŽELEZARA SMEDEREVO D.O.O. - u stečajú, je na podanie incidenčnej žaloby ako žalobca (zahraničný konkurzný veriteľ) v slovenskom konkurznom konaní aktívne legitimovaný úpadca alebo výlučne jemu ustanovený správca konkurznej podstaty. Teda za jedinú spornú (dovolací dôvod) označil túto právnu otázku. Dovolací súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že len správca konkurznej podstaty je v danom prípade výlučne aktívne legitimovaný v konaní a nie samotný úpadca. Z úradného prekladu Zákona o konkurze Srbskej republiky, predloženého žalobcom, a to § 27 ods. 1 bod 17 vyplýva, že správca konkurznej podstaty je povinný úpadcu alebo jeho majetok podliehajúci konkurzu zastupovať v súdnych, správnych a iných konaniach a tiež z § 19 ods. 1 zákona vyplýva, že správca konkurznej podstaty vykonáva správu majetku a zastupuje dlžníka, ak tento zákon neustanovuje inak. Dovolací súd sa, vychádzajúc z uvedených ustanovení Zákona o konkurze Srbskej republiky, stotožnil so závermi odvolacieho súdu, že podľa srbského práva môže byť účastníkom konania iba spoločnosť v konkurze a nie jej správca, ktorý ju zastupuje a vykonáva právne úkony v jej mene, poukazujúc aj na rozdielnú úpravu zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZoKR“) a to § 47 ods. 5, podľa ktorého účastníkom konaní, ktoré s týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi je na miesto úpadcu správca. Insolvenčné konanie sa začalo v Srbsku podľa srbského práva a týmto právom sa riadi otázka procesnej subjektivity žalobcu. Žalovaný v priebehu konania nielenže nepredložil odlišné znenie Zákona o konkurze Srbskej republiky, ale žalobcom predložený úradný preklad jeho textu ani len nespochybňoval, nebol preto daný dôvod pre postup podľa § 53 zák. č. 97/1963 Zb., len tvrdil, že ustanovenia srbského zákona treba vykladať tak, že dispozičné oprávnenia k majetku konkurznej podstaty prešli na správcu a on musí byť aj v žalobe priamo označený. Správnosť jeho výkladu ustanovení Zákona o konkurze Srbskej republiky, ktorý nezodpovedá textu samotného zákona „správca konkurznej podstaty je najmä povinný zastupovať úpadcu alebo majetok, podliehajúci konkurzu v súdnych, správnych a iných konaniach“ ničím nepreukázal. Nielen už uvedený § 47 ZoKR, ale aj § 44 ZoKR na rozdiel od srbského zákona, nehovorí o správcovi ako o zástupcovi, ale zákon vyslovne upravuje, že oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku vyhlásením konkurzu prechádza na správcu. So zreteľom na uvedené sa ani dovolací súd nestotožnil s názorom dovolateľa, že obidva zákony, tak srbský, ako aj slovenský upravujú rovnaké účinky ohľadom oprávnenia nakladania s majetkom podliehajúcim konkurzu a prechodom oprávnenia konať za úpadcu vo veciach tohto majetku, a že spoločnosť, na ktorú bol v Srbskej republike vyhlásený konkurz, nemá aktívnu legitimáciu na podanie takejto žaloby.

58. Dovolateľ síce výslovne nevyvodzoval prípustnosť a dôvodnosť dovolania z ustanovení § 420 písm. f) CSP, ale v dovolaní namietal, že súdy svoje rozhodnutia neodôvodnili náležite, takže dovolací súd sa, vzhľadom na obsah dovolania, zaoberal aj danosťou tohto dovolacieho dôvodu. Odôvodnenie odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí a súdy zrozumiteľne vysvetlili, s použitím príslušných zákonných ustanovení, z akých dôvodov vyhovel žalobe, dospejúc k záveru o existencii aktívnej legitimácie samotnej spoločnosti, na ktorú bol vyhlásený konkurz (úpadcu), na podanie incidenčnej žaloby a nemožnosti posudzovať aktívnu legitimáciu žalobcu (spoločnosti v konkurze - úpadcu) podľa § 44 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Dovolací súd zdôrazňuje, že odôvodnenie odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože v zmysle § 387 ods. 2 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu - z hľadiska predmetu konania - tvoria jeden organický celok (viď napr. sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08 a sp. zn. IV. ÚS 350/09). Dovolací súd sa nestotožnil iba so skutkovým a právnym stavom a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, vrátane odôvodnenia jeho rozsudku, postup ktorý umožňuje odvolaciemu súdu ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, ale na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody.

59. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd právnu otázku, na ktorej založil svoje rozhodnutie, posúdil správne a keďže nezistil dôvodnosť podaného dovolania ani v zmysle § 420

písm. f) CSP, dovolanie žalovaného podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol a žalobcovi, ktorý bol v dovolacom konaní úspešný, priznal nárok na náhradu jeho trov podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a 262 ods. 1 a 2 CSP.

60. Keďže dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol, za neopodstatnený považoval aj návrh žalovaného na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 1 CSP, pričom dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie NS SR z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/616/2015).

61. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.